Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
INFOdoradca+
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter wyrobów z drewna

(821905)

Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter wyrobów z drewna

(821905)

Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter wyrobów z drewna (821905)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [961]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – PIB
26-600 Radom, ul. K. Pułaskiego 6/10, tel. centr. (048) 364-42-41, fax (048) 364-47-65
e-mail: instytut@itee.radom.pl http://www.itee.radom.pl

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU ... 3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności) ... 3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu ... 3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD ... 3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący ... 3
2. OPIS ZAWODU ... 4
2.1. Synteza zawodu ... 4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania ... 4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy) ... 5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne ... 6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie ... 7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji ... 7
2.7. Zawody pokrewne ... 8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE ... 9
3.1. Zadania zawodowe ... 9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie oraz transportowanie elementów i podzespołów z drewna i tworzyw drzewnych ... 9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Montowanie elementów i podzespołów z drewna i tworzyw drzewnych w wyrób gotowy ... 10
3.4. Kompetencje społeczne ... 12
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu ... 12
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji ... 13
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO ... 13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie ... 13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu ... 14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów ... 15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie ... 16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO) ... 17
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE ... 17
7. SŁOWNIK POJĘĆ ... 18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze) ... 18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe) ... 21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Monter wyrobów z drewna 821905

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Montażysta mebli.
- Pracownik stolarni.
- Pracownik zakładu stolarskiego.
- Stolarz.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8219 Assemblers not elsewhere classified.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011–2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Sławomir Paździor – PPHU AG-MA, Mniszek koło Radomia.
- Bogusław Szumilas – PPUH „Trak” Sp. z o.o., Garbatka.
- Edyta Kozieł – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Małgorzata Sołtysiak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Jacek Gawroński – Morrow Woods s.c., Pruszków.
- Paweł Przystalski – DOLMEB Sp. z o.o., Świdnica.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Bogdan Grzybowski – Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Warszawa.
- Karolina Karpińska – Fundacja Warsztat, Nałęczów.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:
W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Monter wyrobów z drewna montuje elementy konstrukcyjne[6] z drewna i tworzyw drzewnych[18] w wyroby gotowe. Odpowiada za prowadzenie prac, planowanie oraz kontrolowanie i odbiór wyrobów.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Monter wyrobów z drewna odpowiada za kompletowanie i montaż[10] elementów konstrukcyjnych i akcesoriów[1] w wyrób gotowy, a także ich pakowanie i magazynowanie zgodnie z dokumentacją wyrobu. Może również wykonywać drobne naprawy i renowacje[15] elementów składowych wyrobu. Uczestniczy w doborze i przygotowaniu do pracy maszyn i urządzeń. Ocenia jakość[8] surowców oraz zmontowanych wyrobów.

Sposoby wykonywania pracy

M**onter wyrobów z drewna** w zależności od wielkości produkcji wykonuje prace ręcznie lub mechanicznie z zastosowaniem odpowiednich narzędzi i urządzeń. Jego praca polega na:

- zapoznaniu się z dokumentacją montażową[4] wyrobu,
- ocenie ilościowej i jakościowej przewidzianych oraz przygotowanych do montażu elementów i podzespołów,
- ustaleniu logistycznego planu prac związanych z montażem,
- doborze i przygotowaniu maszyn, narzędzi, urządzeń,
- ocenie miejsca montażu pod względem możliwości wykonywania określonych prac,
- montażu elementów konstrukcyjnych i akcesoriów w wyrób gotowy,
- wykonaniu drobnych napraw i renowacji elementów składowych wyrobu,
- ocenie jakościowej zmontowanego i wykończonego wyrobu,
- określeniu możliwości dokonania demontażu[2] zmontowanego wyrobu, innych wyrobów z drewna lub tworzyw drzewnych w całości albo jego poszczególnych części,
- pakowaniu gotowego wyrobu,
- organizacji stanowiska roboczego zgodnie z przepisami BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska i ergonomii.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2., 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Praca może być wykonywana w zakładzie produkcyjnym lub miejscu montażu wyrobów wewnątrz i na zewnątrz budynków.

Monter wyrobów z drewna może pracować:
- w halach produkcyjnych,
- w miejscu montażu wyrobu w pomieszczeniach zamkniętych, takich jak np. dom, biuro,
- na zewnątrz budynku, np. na tarasie.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Monter wyrobów z drewna w działalności zawodowej wykorzystuje m.in:
- strugarki[16],
- pilarki tarczowe[13],
- frezarki[7],
- wiertarko-frezarki[20],
- piły poprzeczne[14],
- strugnice[17],
- obrabiarki przenośne[11],
- maszyny do uszlachetniania płyt[9],
- elektronarzędzia[5]: wiertarki i wkrętarki, wyrzynarki, strugi elektryczne, szlifierki oscylacyjne, ostrzałki do wierteł, szlifierki stołowe, szlifierki do ostrzenia noży i frezów, zszywarki, gwoździarki,
- osprzęt do maszyn[12]: frezy stolarskie, piły tarczowe o różnym zastosowaniu, wiertła i rozwiertaki stolarskie, klucze płaskie, nasadowe, trzpieniowe i nastawne,
- narzędzia: dłuta[3], strugi, pobijaki stolarskie i młotki, piły ręczne, pilniki, szczypce uniwersalne i czołowe, ściski, śrubokręty,
- sprzęt i urządzenia pomiarowe[19]: przymiary kreskowe, miary zwijane, kątowniki, cyrkle, suwmiarki, poziomice, wilgotnościomierze do drewna, laserowe przyrządy pomiarowe,
- narzędzia do malowania: pistolet natryskowy, pędzle, wałki.

Organizacja pracy

Monter wyrobów z drewna w zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie może pracować indywidualnie lub w 2-3-osobowych zespołach, czasem większych, np. przy budowie domów z drewna. Osoby w tym zawodzie zwykle pracują w systemie jedno- lub dwuzmianowym w stałych godzinach pracy.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Monter wyrobów z drewna podczas pracy może być narażony na następujące zagrożenia:
- urazy i skaleczenia związane ze stosowaniem ostrych narzędzi tnących, które ze względu na duże prędkości obrotowe stwarzają zagrożenia wypadkowe,
- uciążliwości związane ze zmiennymi warunkami atmosferycznymi, np. upał, chłód, deszcz, wiatr w przypadku pracy na zewnątrz,
- praca w środowisku zanieczyszczonym pyłem drzewnym, hałasem pochodzącym od elektronarzędzi oraz oparami klejów, lakierów i innych materiałów chemicznych stosowanych w procesie montażu i wykończenia wyrobu,
- praca w wymuszonej pozycji ciała oraz na wysokości.

Do występujących u montera wyrobów z drewna chorób zawodowych należy zaliczyć związane z wymienionymi zagrożeniami:
- pylicę,
- choroby skóry,
- ostre reakcje alergiczne.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **monter wyrobów z drewna** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych
- sprawność układu oddechowego,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność układu wzroku i słuchu;

w kategorii sprawności sensomotorycznych
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- czucie dotykowe,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- spostrzegawczość,
- zręczność palców,
- zręczność rąk,
- zmysł równowagi;

w kategorii sprawności i zdolności
- uzdolnia techniczne,
- zdolność koncentracji uwagi,
- wyobraźnia przestrzenna,
- podzielność uwagi,
- zdolność do współdziałania,
- rozumowanie logiczne;

w kategorii cech osobowościowych
- wytrzymałość na długotrwały wysiłek,
- dokładność,
- samokontrola,
- gotowość do pracy w nieprzyjemnych warunkach środowiskowych,
- dokładność.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach*: *3.4 Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Praca **montera wyrobów z drewna** należy do prac lekkich lub umiarkowanie ciężkich. W tym zawodzie wymagana jest wysoka ogólna sprawność fizyczna, dobry wzrok i słuch.

Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu są m.in.: wady wzroku niepoddające się korekcji, daltonizm, wszelkie choroby ograniczające sprawność manualną rąk, a także przewlekłe choroby dróg oddechowych i alergie.

WAŻNE:
O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **monter wyrobów z drewna** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w pokrewnym zawodzie stolarz lub wykształcenie uzyskane w systemie nauki zawodu w rzemiośle w tym samym zawodzie.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie monter wyrobów z drewna ułatwiają:
- posiadanie potwierdzonych kwalifikacji wyodrębnionych w pokrewnym zawodzie (szkolnym) stolarz, po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- posiadanie świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego w zawodzie pokrewnym stolarz, nadawanych w ramach kształcenia rzemieślniczego po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu montera wyrobów z drewna są:
- posiadanie certyfikatów i świadectw potwierdzających udział w szkoleniach w zakresie produkcji wyrobów z drewna oraz tworzyw drzewnych,
- dyplomy lub certyfikaty z zakresu specjalistycznych szkoleń w ramach zawodu, np. w montażu podzespołów okien, drzwi, sauny, specjalistycznych okuć itp.,
- podstawowe umiejętności obsługi edytorów tekstu, arkuszy kalkulacyjnych i programów komputerowych do wizualizacji montowanych wyrobów,
- posiadanie uprawnień elektrycznych niezbędnych do montażu np. sprzętu AGD,
- posiadanie prawa jazdy min. kategorii B,
- specjalistyczne uprawnienia do obsługi maszyn i urządzeń wykorzystywanych do obróbki drewna i tworzyw drzewnych oraz gotowych wyrobów,
- uprawnienia operatora wózków widłowych.

Pracę w zawodzie monter wyrobów z drewna może wykonywać również osoba, która:
- została przyuczona do zawodu,
- uzyskała doświadczenie w trakcie wykonywania pracy,
- odbyła szkolenie zorganizowane w firmie specjalizującej się w usługach montażu wyrobów z drewna lub w wyspecjalizowanym ośrodku szkoleniowym.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Monter wyrobów z drewna może:
- pracować fizycznie, realizując zadania związane z montażem elementów i podzespołów z drewna oraz tworzyw drzewnych w wyroby gotowe,
- awansować na stanowisko brygadzisty nadzorującego pracę małego zespołu pracowników,

- dalej kształcić się w szkole branżowej II stopnia lub średniej (np. w zawodzie technik technologii drewna), a następnie po zdaniu matury i ewentualnym ukończeniu uczelni wyższej na kierunku technologia drewna awansować na stanowisko kierownicze,
- doskonalić swoje umiejętności poprzez uczestnictwo w szkoleniach prowadzonych przez producentów wyrobów z drewna, uzyskując dyplomy lub certyfikaty,
- dzięki kursom kwalifikacyjnym zdobyć dodatkowe kwalifikacje rozszerzające uprawnienia przydatne w tym zawodzie z zakresu wykonywania instalacji elektrycznej,
- rozszerzać kompetencje poprzez kształcenie/szkolenie w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **monter wyrobów z drewna** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w systemie szkolnym.

Istnieje możliwość potwierdzenia (również w trybie eksternistycznym) przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne kwalifikacji w zawodzie pokrewnym (szkolnym) stolarz, w zakresie kwalifikacji AU.15 Wytwarzanie wyrobów stolarskich.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie stolarz oferuje system kształcenia rzemieślniczego, który umożliwia zdobycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie stolarz. Dokumentami potwierdzającymi te tytułu są odpowiednio świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski, wydawane przez Izby Rzemieślnicze.

W zależności od stanowiska pracy, na jakim może być zatrudniona osoba w tym zawodzie, pracodawcy również sami organizują szkolenia lub mogą skorzystać z usług szkoleniowych firm komercyjnych albo szkół zawodowych.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **monter wyrobów z drewna** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Sortowacz materiałów drzewnych	752105
Stolarz[S]	752205
Stolarz meblowy	752208
Operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych	752302
Operator urządzeń do polerowania drewna	752304
Strugacz drewna	752307
Szlifierz materiałów drzewnych	752308
Tokarz w drewnie	752310
Wiertacz w drewnie	752312
Operator strugarek i frezarek do drewna	817207
Pilarz	817210
Monter mebli	821902

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **monter wyrobów z drewna** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

Z1 Analizowanie dokumentacji montażowej wyrobu.
Z2 Kompletowanie, pakowanie, magazynowanie elementów i podzespołów wyrobów z drewna oraz tworzyw drzewnych.
Z3 Transportowanie elementów i akcesoriów przeznaczonych do montażu.
Z4 Dobieranie oraz przygotowywanie narzędzi i urządzeń montażowych do pracy.
Z5 Posługiwanie się narzędziami oraz urządzeniami stosowanymi podczas montażu wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych.
Z6 Ocenianie miejsca montażu pod względem zgodności z założeniami projektowymi wyrobu oraz projektem budynku lub warunkami zabudowy terenowej miejsca montażu.
Z7 Montowanie elementów i podzespołów z drewna, tworzyw drzewnych oraz odpowiednich akcesoriów.
Z8 Sporządzanie dokumentacji powykonawczej wyrobu oraz odbiór i ocena jakościowa wykonania wyrobu.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie oraz transportowanie elementów i podzespołów z drewna i tworzyw drzewnych

Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie oraz transportowanie elementów i podzespołów z drewna i tworzyw drzewnych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Analizowanie dokumentacji montażowej wyrobu	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Zasady stosowania dokumentacji technicznej wyrobu; • Zasady stosowania dokumentacji ilościowej i jakościowej wyrobu; • Zasady stosowania dokumentacji montażowej danego wyrobu z uwzględnieniem zasad BHP, ochrony ppoż. i ochrony środowiska.	• Sporządzać i stosować dokumentację techniczną wyrobu; • Sporządzać i stosować dokumentację ilościową i jakościową wyrobu; • Sporządzać i stosować dokumentację montażową wyrobu z uwzględnieniem zasad BHP, ochrony ppoż. i ochrony środowiska.

Z2 Kompletowanie, pakowanie oraz magazynowanie elementów i podzespołów wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Zasady kompletowania elementów, podzespołów i akcesoriów przeznaczonych do montażu w oparciu o dokumentację wyrobu; • Zasady przygotowania elementów i akcesoriów do pakowania, transportu oraz magazynowania; • Zasady doboru i zastosowania materiałów do pakowania elementów oraz akcesoriów przeznaczonych do montażu;	• Kompletować elementy, podzespoły i akcesoria przeznaczone do montażu zgodnie z dokumentacją wyrobu; • Przygotowywać elementy i akcesoria do pakowania, transportu oraz magazynowania; • Dobierać i stosować materiały opakowaniowe do odpowiednich elementów, akcesoriów itp.; • Magazynować elementy i akcesoria przeznaczone do montażu w magazynie oraz miejscu ich montażu;

• Zasady składowania materiałów i akcesoriów przeznaczonych do montażu w magazynach oraz miejscu ich montażu; • Zasady pakowania oraz magazynowania elementów, podzespołów, akcesoriów w kontekście przepisów BHP, ppoż. i ochrony środowiska.	• Stosować podstawowe zasady BHP, ppoż. i ochrony środowiska podczas kompletowania, pakowania oraz magazynowania elementów, podzespołów i akcesoriów przeznaczonych do montażu.

Z3 Transportowanie elementów i akcesoriów przeznaczonych do montażu	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Zasady związane z transportem materiałów przeznaczonych do montażu z uwzględnieniem BHP, ppoż. oraz ochrony środowiska; • Zasady przygotowania materiałów przeznaczonych do transportu drogowego oraz na miejscu montażu; • Zasady doboru i przygotowania środków transportowych do transportu; • Zasady prawidłowego mocowania ładunku na środkach transportu; • Zasady transportu w ruch drogowym oraz parkowania na miejscu montażu.	• Stosować zasady związane z transportem materiałów przeznaczonych do montażu z uwzględnieniem BHP, ppoż. oraz ochrony środowiska; • Przygotowywać materiały przeznaczone do transportu; • Dobierać i przygotowywać środki transportowe do transportu drogowego oraz w miejscu montażu; • Mocować w sposób prawidłowy transportowany ładunek na środkach transportu; • Transportować ładunek zgodnie z zasadami ruchu drogowego; • Parkować środek transportu na miejscu montażu lub jego okolicy.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Montowanie elementów i podzespołów z drewna i tworzyw drzewnych w wyrób gotowy

Kompetencja zawodowa Kz2: Montowanie elementów i podzespołów z drewna i tworzyw drzewnych w wyrób gotowy obejmuje zestaw zadań zawodowych Z4, Z5, Z6, Z7, Z8, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z4 Dobieranie oraz przygotowywanie narzędzi i urządzeń montażowych do pracy	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Zasady i przepisy BHP dotyczące doboru, przygotowania oraz stosowania narzędzi i urządzeń montażowych podczas prac montażowych; • Zasady doboru narzędzi i urządzeń montażowych w zależności od ich przeznaczenia; • Zasady przygotowania narzędzi i urządzeń montażowych do pracy; • Zasady konserwacji narzędzi i urządzeń przeznaczonych do prac montażowych.	• Stosować zasady i przepisy BHP dotyczące doboru, przygotowania oraz stosowania narzędzi i urządzeń montażowych podczas prac montażowych; • Dobierać narzędzia i urządzenia montażowe w zależności od ich przeznaczenia; • Przygotowywać narzędzia i urządzenia montażowe do pracy; • Konserwować narzędzia i urządzenia przeznaczone do prac montażowych.

Z5 Posługiwanie się narzędziami oraz urządzeniami stosowanymi podczas montażu wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż. i ochrony środowiska oraz ergonomii dotyczące posługiwania się narzędziami i urządzeniami montażowymi podczas prac montażowych; • Zasady posługiwania się instrukcjami obsługi narzędzi i urządzeń montażowych stosowanych podczas montażu; • Zasady stosowania narzędzi i urządzeń montażowych zgodnie z ich przeznaczeniem.	• Stosować zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż. i ochrony środowiska oraz ergonomii dotyczące posługiwania się narzędziami i urządzeniami montażowymi podczas prac montażowych; • Posługiwać się instrukcjami obsługi narzędzi i urządzeń montażowych stosowanych podczas montażu; • Stosować narzędzia i urządzenia montażowe zgodnie z ich przeznaczeniem.

Z6 Ocenianie miejsca montażu pod względem zgodności z założeniami projektowymi wyrobu oraz projektem budynku lub warunkami zabudowy terenowej miejsca montażu	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Zasady BHP, ochrony ppoż. ochrony środowiska i ergonomii podczas organizacji pracy w miejscu montażu wyrobów; • Podstawowe zasady wykonywania i realizacji projektów budowlanych pod kątem instalacji elektrycznych, wodociągowo-kanalizacyjnych i innych; • Zasady prowadzenia instalacji elektrycznych, wodociągowo-kanalizacyjnych i innych w miejscu montażu; • Zasady związane z przygotowaniem miejsca przeznaczonego do montażu; • Zasady i wpływ montowanych wyrobów na otoczenie mieszkalne i środowisko naturalne.	• Stosować zasady BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska i ergonomii podczas organizacji pracy w miejscu montażu wyrobów; • Stosować zasady wykonywania i realizacji projektów budowlanych pod kątem instalacji elektrycznych, wodociągowo-kanalizacyjnych i innych; • Określać miejsce prowadzenia instalacji elektrycznych, wodociągowo-kanalizacyjnych i innych w miejscu montażu wyrobu; • Przygotowywać miejsce przeznaczone do montażu wyrobów; • Określać wpływ montowanych wyrobów na otoczenie mieszkalne i środowisko naturalne.

Z7 Montowanie elementów i podzespołów z drewna i tworzyw drzewnych oraz odpowiednich akcesoriów	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz ergonomii podczas prac związanych z montażem wyrobów; • Zasady i normy jakościowego wykonywania montażu wyrobów; • Zasady doboru materiałów i akcesoriów do montażu wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych; • Zasady posługiwania się rysunkiem technicznym i instrukcjami technicznymi; • Metody i warianty wykonania połączeń elementów w podzespoły oraz w wyrób gotowy; • Zasady doboru połączeń i łączników stosowanych podczas montażu wyrobów z drewna oraz tworzyw drzewnych;	• Stosować zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz ergonomii podczas prac związanych z montażem wyrobów; • Stosować zasady i normy jakościowego wykonywania montażu wyrobów; • Dobierać i stosować materiały oraz akcesoria do montażu wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych; • Posługiwać się rysunkiem technicznym i instrukcjami technicznymi; • Dobierać i stosować metody oraz warianty wykonania połączeń elementów w podzespoły i w wyrób gotowy; • Dobierać i stosować połączenia oraz łączniki do montażu wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych;

• Metody i warianty montażu wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych; • Zasady doboru odpowiedniego rodzaju wykończenia wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych; • Metody i warianty demontażu wyrobów, ich magazynowania lub utylizowania.	• Dobierać i stosować metody oraz warianty montażu wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych; • Dobierać i stosować odpowiedniego rodzaju wykończenia wyrobów z drewna oraz tworzyw drzewnych; • Dobierać i stosować metody oraz warianty demontażu wyrobów, ich magazynowania lub utylizowania.

Z8 Sporządzanie dokumentacji powykonawczej wyrobu oraz odbiór i ocena jakościowa wykonania wyrobu	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Przepisy i zasady związane z dokumentowaniem powykonawczym wyrobu; • Zasady, normy odbioru i kontroli jakości wykonania wyrobu; • Zasady postępowania w przypadku reklamacji zmontowanego wyrobu.	• Stosować przepisy i zasady związane z dokumentowaniem powykonawczym wyrobu; • Stosować zasady, normy odbioru i kontroli jakości wykonania wyrobu; • Postępować zgodnie z zasadami w przypadku reklamacji zmontowanego wyrobu.

3.4. Kompetencje społeczne

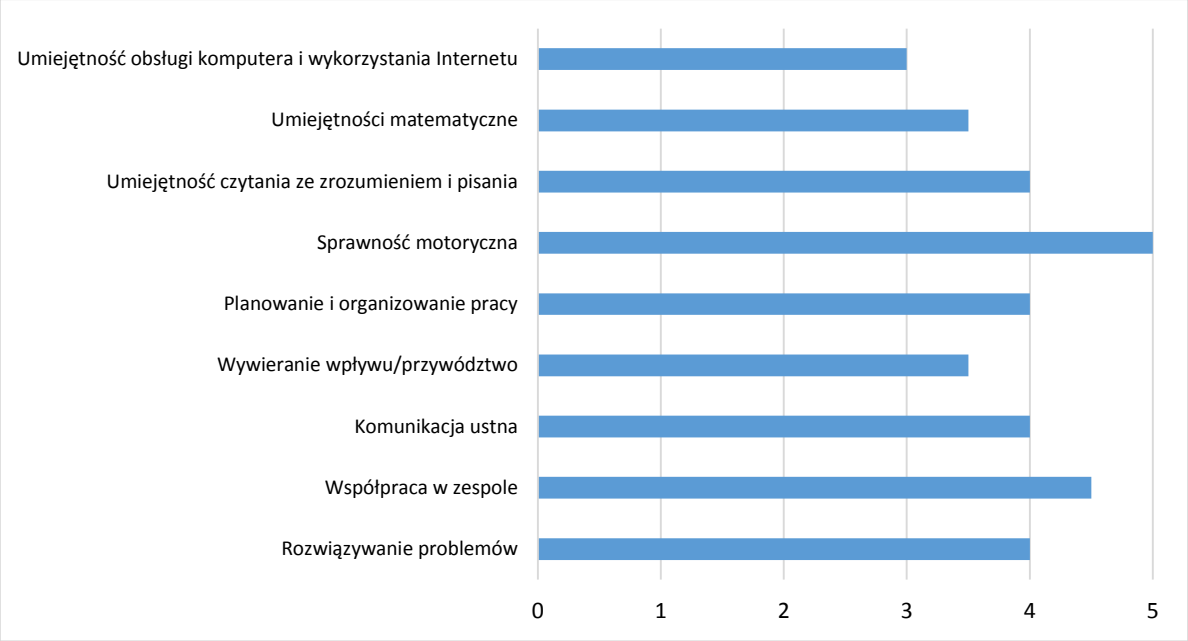
Pracownik w zawodzie **monter wyrobów z drewna** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za przygotowanie, transport oraz montaż elementów z drewna i tworzyw drzewnych w wyroby gotowe.
- Ponoszenia odpowiedzialności za terminowy i zgodny z wymaganiami technologicznymi montaż wyrobu.
- Podejmowania współdziałania i konsultacji z współpracownikami oraz klientami podczas prac montażowych wyrobów z drewna.
- Dokonywania samooceny i weryfikacji wykonanej przez siebie lub zespół pracy.
- Oceniania wpływu swoich działań realizowanych w ramach współpracy podczas prac montażowych wyrobów z drewna i ponoszenia odpowiedzialność za ich skutki.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych w kontekście nowych rozwiązań techniczno-technologicznych.
- Funkcjonowania w zespole pracowniczym w różnych miejscach montażu wyrobów z drewna.
- Dostosowywania zachowań do zmian wynikających z warunków montażu wyrobów z drewna.
- Dokonywania oceny zagrożeń zdrowia i życia swojego oraz osób postronnych a także podejmowanie działań adekwatnych do stopnia zagrożenia.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **monter wyrobów z drewna**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **monter wyrobów z drewna**

Uwaga:
Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **monter wyrobów z drewna** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: https://www.kwalifikacje.gov.pl
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Osoby poszukujące pracy w zawodzie **monter wyrobów z drewna** mają duże możliwości zatrudnienia zwłaszcza w licznych prywatnych mikro- i małych przedsiębiorstwach przetwórstwa drewna oraz tworzyw drzewnych, tj.:

- stolarniach,
- tartakach,
- zakładach przetwórstwa surowców (drewna i tworzyw drzewnych),
- zakładach produkujących elementy konstrukcyjne wyrobów z drewna,
- zakładach produkujących elementy wyrobów z tworzyw drzewnych,
- zakładach usługowych.

W całym kraju dostępna jest duża liczba ofert pracy, co świadczy o tym, że występuje deficyt dostępnej siły roboczej w stosunku do zapotrzebowania (2018 r.). Są też oferty przedsiębiorców polskich, dotyczące pracy za granicą.

Monter wyrobów z drewna może założyć i prowadzić własną działalność gospodarczą, np. firmę usługową montażu wyrobów (mebli) z drewna i tworzyw drzewnych z surowca powierzonego.

WAŻNE:
Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**
http://oferty.praca.gov.pl

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]**:**
Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:
http://mz.praca.gov.pl
https://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe

Barometr zawodów: https://barometrzawodow.pl

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:
Mazowieckie – http://obserwatorium.mazowsze.pl
Małopolskie – https://www.obserwatorium.malopolska.pl
Lubelskie – http://lorp.wup.lublin.pl
Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – http://obserwatorium.wup.lodz.pl
Pomorskie – http://www.porp.pl
Opolskie – http://www.obserwatorium.opole.pl
Wielkopolskie – http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl
Zachodniopomorskie – https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-rynku-pracya
Podlaskie – http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:
http://zielonalinia.gov.pl

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:
www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:
http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:
https://eures.praca.gov.pl
https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się pracowników w zawodzie **monterów wyrobów z drewna** w formach szkolnych.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu monter wyrobów z drewna można uzyskać, podejmując kształcenie w branżowej szkole I stopnia w zawodzie pokrewnym stolarz lub w systemie nauki zawodu w rzemiośle (z udziałem pracodawców rzemieślników) w tym samym zawodzie.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy (dla osób dorosłych) w szkolnym zawodzie stolarz, w zakresie kwalifikacji AU.15 Wytwarzanie wyrobów stolarskich mogą prowadzić:
- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,

- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikację właściwą dla wyżej wymienionego zawodu pokrewnego potwierdzają odpowiednio Okręgowe Komisje Egzaminacyjne oraz Izby Rzemieślnicze.

Szkolenie

Szkolenie dla kandydatów do pracy i pracowników w zawodzie **monterów wyrobów z drewna** może być organizowane na własne potrzeby przez przedsiębiorstwa wytwarzające wyroby z drewna i tworzyw drzewnych.

Szkolenia mogą być też oferowane przez szkoły, ośrodki kształcenia zawodowego i inne instytucje szkoleniowe działające na rynku usług szkoleniowych oraz realizujące szkolenia w zakresie montażu wyrobów z drewna.

Przykładowa tematyka szkoleń to:
- techniki montażu wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych,
- obsługa maszyn i urządzeń montażu wyrobów z drewna oraz tworzyw drzewnych.

Z reguły organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:
Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]**:**

Szkolnictwo wyższe:
www.wybierzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:
https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe
http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod
http://www.zrp.pl

Szkolenia zawodowe:
Rejestr Instytucji Szkoleniowych – http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris
Baza Usług Rozwojowych – https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl

Inne źródła danych:
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl
Bilans Kapitału Ludzkiego – https://bkl.parp.gov.pl
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – http://www.frse.org.pl, http://europass.org.pl
Learning Opportunities and Qualifications in Europe – https://ec.europa.eu/ploteus

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) osób pracujących w zawodzie **monter wyrobów z drewna** jest zróżnicowane i wynosi od 3000 zł do 6500 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom wynagrodzeń:
- w przypadku stanowisk o niższym poziomie wymagań (robotnik produkcyjny, monter) mieści się w granicach 2500–4000 zł brutto miesięcznie,
- na stanowisku wymagającym wyższych kompetencji oraz znacznego doświadczenia (brygadzista) kształtuje się w przedziale 3000–6500 zł brutto miesięcznie.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód monter wyrobów z drewna uzależniony jest od:
- szczegółowego zakresu zadań,
- formy wynagradzania,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- liczby przedsiębiorstw działających na danym terenie w obszarze montażu wyrobów z drewna i tworzyw drewnopodobnych,
- lokalizacji miejsca pracy,
- koniunktury na rynku branżowym.

Część osób może wykonywać zawód montera wyrobów z drewna w niepełnym wymiarze pracy, traktując ją jako pracę dodatkową (np. usługi montażu).

WAŻNE:
Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych.**

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]**:**
Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:
http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy

Przykładowe portale informujące o zarobkach:
https://wynagrodzenia.pl/gus
https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach
https://sedlak.pl/raporty-placowe
https://zarobki.pracuj.pl
https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen
https://www.kariera.pl/wynagrodzenia

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **monter wyrobów z drewna** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier oraz dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się po zróżnicowanym terenie,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania bardziej precyzyjnych czynności,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli wada jest skorygowana odpowiednimi szkłami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,
- słabosłyszących, głuchych i głuchoniemych (03-L), pod warunkiem zapewnienia im odpowiedniej pomocy technicznej oraz właściwego przygotowania środowiska i stanowiska pracy, np. pod kątem możliwości percepcji sygnałów alarmowych.

WAŻNE:
Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020". W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:
https://ec.europa.eu/esco/portal/home

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation
- **Umiejętności/Kompetencje:** https://ec.europa.eu/esco/portal/skill
- **Kwalifikacje:** https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 30.06.2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 142, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Czuraj M.: Tablice miąższości drewna okrągłego. Oficyna Wydawnicza Multico, Warszawa 2004.
- Fierek A., Wnorowska M., Borysiuk P., Hikiert M.A., Kowaluk G.: Przewodnik po płytach drewnopochodnych, Wydawnictwo SPPDwP, Warszawa 2013.
- Gazeta Przemysłu Drzewnego, Miesięcznik. Wydawnictwo Inwestor Sp. z o.o.
- Kimbar R.: Wady drewna. Wydawnictwo Robert Kimbar, Osie 2011.
- Kozakiewicz P., Krzosek S.: Inżynieria materiałów drzewnych. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2013.

- Majkowski D. (tłum.), Jaśkiewicz G. (tłum.): Technologia drewna cz.1, Podręcznik do nauki zawodu, Wydawnictwo REA, Konstancin-Jeziorna 2006.
- Majkowski D. (tłum.), Jaśkiewicz G. (tłum.): Technologia drewna cz.2, Podręcznik do nauki zawodu, Wydawnictwo REA, Konstancin-Jeziorna 2008.
- Majkowski D. (tłum.), Jaśkiewicz G. (tłum.): Technologia drewna cz.3, Podręcznik do nauki zawodu, Wydawnictwo REA, Konstancin-Jeziorna 2004.
- Nicewicz D., Borysiuk P., Pawlicki J.: Tworzywa drzewne specjalnego przeznaczenia. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2004.
- Nowak H.: Stolarstwo 2 – Technologia i materiałoznawstwo. WSiP, Warszawa 2010.
- Prażmo J.: Stolarstwo cz. 1, cz. 2. WSiP, Warszawa 2010.
- Wroński J.: Pozyskiwanie, transport i obróbka drewna – Vademecum BHP w praktyce. Zacharek Dom Wydawniczy, Warszawa 2011.

Zasoby internetowe [dostęp: 10.07.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl
- DREMA: http://www.drema.pl/pl
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie stolarz: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/752205.pdf
- LAS-EXPO: https: //www.targikielce.pl/pl/las-expo.htm
- Polskie Lasy: http://www.polskielasy.com/aktualnosci
- Przewodnik dla stolarzy: http://www.drewno.pl/meble
- Portal Asystent BHP: https://asystentbhp.pl
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus
- Stolarstwo, drewno, meble: http://www.stolarstwo.org
- Targi maszyn i urządzeń do obróbki drewna: http://www.dremasilesia.pl/pl
- Zakład Stolarski Stolarstwo Art.: https://stolarstwoart.eu/blog/skladanie-wyrobow-stolarskich
- Wyszukiwarka opisów zawodów: http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).

Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiająca porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, cząstkowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja", „egzaminowanie". Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu", „świadectwa", „certyfikatu".
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).

Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	**Akcesoria**	Elementy pomocnicze służące do montażu wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://sjp.pwn.pl/slowniki/akcesoria.html [dostęp: 10.07.2018]
2	**Demontaż**	Rozmontowanie wyrobu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://sjp.pwn.pl/slowniki/demonta%C5%BC.html [dostęp: 10.07.2018]
3	**Dłuta**	Narzędzia stalowe o długim ostrzu używane do robienia otworów lub rzeźbienia.	https://sjp.pwn.pl/slowniki/d%C5%82uto.html [dostęp: 10.07.2018]
4	**Dokumentacja montażowa**	Dokumentacja wykonawcza wyrobu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
5	**Elektronarzędzia**	Narzędzie elektryczne do prac budowlanych i remontowych.	https://sjp.pwn.pl/slowniki/elektronarz%C4%99dzia.html [dostęp: 10.07.2018]
6	**Elementy konstrukcyjne**	Pojedyncze części wyrobu.	http://meble.swarzedz.pl/index.php?id=52 [dostęp: 10.07.2018]
7	**Frezarki**	Maszyny do frezowania przedmiotów metalowych, drewnianych i z tworzyw sztucznych.	https://sjp.pwn.pl/slowniki/frezarka.html [dostęp: 10.07.2018]
8	**Jakość**	Stopień w jakim zestaw nieodłącznych cech wyrobu spełnia wymagania.	PN EN ISO 9001:2015, pkt. 3.6.2.
9	**Maszyny do uszlachetniania płyt**	Maszyny wykorzystywane do prac w fabrykach płyt wiórowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
10	**Montaż**	Składanie maszyn, aparatów, urządzeń itp. z gotowych części.	https://sjp.pwn.pl/slowniki/monta%C5%BC.html [dostęp: 10.07.2018]
11	**Obrabiarki przenośne**	Przenośna maszyna do mechanicznej obróbki elementów konstrukcyjnych wyrobu w celu nadania im określonych kształtów, wymiarów i chropowatości powierzchni.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://sjp.pwn.pl/slowniki/obrabiarka.html [dostęp: 10.07.2018]
12	**Osprzęt do maszyn**	Części pomocnicze maszyn zakończone narzędziem, które można wymienić na inne w celu zwiększenia zakresu zastosowania maszyny.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://pl.wikipedia.org/wiki/Osprz%C4%99t_maszyny [dostęp: 10.07.2018]
13	**Pilarki tarczowe**	Obrabiarka wykorzystująca piłę jako narzędzie robocze, służy do przecinania twardych materiałów, takich jak: drewno, metal, szkło itp. (nazwa zwyczajowa krajzega).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://pl.glosbe.com/pl/pl/pilarka [dostęp: 10.07.2018]
14	**Piła poprzeczna**	Pilarka służąca do cięcia poprzecznego drewna.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://pl.glosbe.com/pl/pl/pilarka [dostęp: 10.07.2018]
15	**Renowacja**	Zabiegi odświeżenia, odnowienia wyrobu lub jego elementów.	[http://www.wikiwood.edu.pl/tag/renowacja-mebli [dostęp: 10.07.2018]

16	**Strugarka**	Maszyna służąca do strugania elementów drewnianych celem nadania im określonej grubości lub szerokości oraz gładkości obrobionej powierzchni.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://sjp.pwn.pl/slowniki/strugarka.html [dostęp: 10.07.2018]
17	**Strugnice**	Narzędzia do wyrównywania powierzchni elementów konstrukcyjnych wyrobu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://sjp.pwn.pl/slowniki/strugnica.html [dostęp: 10.07.2018]
18	**Tworzywa drzewne**	Drewno zmodyfikowane metodą mechaniczną, chemiczną lub termiczną w celu uzyskania materiału o pożądanych właściwościach oraz wykorzystania odpadów drewna albo drewna niskiej jakości.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/tworzywa-drzewne;3894538.html [dostęp: 10.07.2018]
19	**Urządzenia pomiarowe**	Urządzenia przeznaczone do wykonywania pomiarów samodzielnie albo w połączeniu z jednym bądź wieloma urządzeniami dodatkowymi w celach kontroli w toku produkcji lub oceny jakości gotowego wyrobu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://mfiles.pl/pl/index.php/Przyrz%C4%85d_pomiarowy [dostęp: 10.07.2018]
20	**Wiertarko-frezarka**	Wytaczarko-frezarka to obrabiarki o charakterze uniwersalnym, stosowana do: wiercenia, wytaczania i gwintowania otworów, obtaczania i gwintowania powierzchnie walcowych elementów, toczenia i frezowania powierzchni płaskich i kształtowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://sjp.pwn.pl/slowniki/frezarka%20wiertarka.html [dostęp: 10.07.2018]

www.psz.praca.gov.pl

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

ISBN 978-83-7789-495-8 [961]